

Ratkaisu pirstaleiseen hoitoon on olemassa

Maailman terveysjärjestö (WHO 2024) julkaisi viime syksynä globaalin kannanoton *Transitioning to midwifery models of care*, jossa suositellaan siirtymistä kätilötyön hoitomalleihin. WHO painottaa tutkimusnäyttöä, jonka mukaan kätilötyö edistää naisten, vastasyntyneiden ja perheiden hoidon laatua, terveyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Kätilötyön hoitomalleissa koulutetut ja laillistetut kätilöt toimivat pääasiallisina hoitajina raskautta edeltävää ajasta alkaen jatkuen raskauden, synnytyksen ja sen jälkeisen ajan päättymiseen saakka. Hoito perustuu yksilöllisiin tarpeisiin ja tarvittaessa sitä tehdään moniammatillisessa yhteistyössä. Tämä edellyttää toimivaa ja riittävästi resursoitua terveydenhuoltojärjestelmää, ja ennen kaikkea kätilöiden osaamisen tunnistamista ja hyödyntämistä. Tunnetuimpia näistä hoitomalleista ovat *Continuity of midwife care* -mallit, joissa tuttu kätilö tai kätilötiimi huolehtii naisesta ja hänen vauvastaan koko raskauden, synnytyksen ja synnytyksen jälkeisen ajan.

WHO nostaa esiin merkittävän epäkohdan: naisten, vastasyntyneiden ja perheiden hoito on usein pirsta-

leisia ja riskikeskeisiä. Suomi ei ole tässä poikkeus. On tosiasia, että neuvoloissa hoitoa saa harvoin kätilöltä, eikä hoidon jatkuvuus toteudu. Ei neuvolassa, ei erikoissairaanhoidossa, eikä näiden välillä. Kansainvälisen kätilönpäivän kannanotossa korostimme, että kätilöiden syrjäyttäminen on loputtava. Kätilöiden paikka on äitiys-, perhesuunnittelu- ja ehkäisy-neuvoloissa, raskauden seuranta-, synnytys-, synnyttäneiden ja vastasyntyneiden sekä naistentautien yksiköissä. Kannanotto on luettavissa sivulla 6.

**On tosiasia,
että neuvoloissa
hoitoa saa harvoin
kätilöltä, eikä hoidon
jatkuvuus toteudu.**

Ratkaisu on olemassa, mutta kuinka kauan sivuutamme tutkitusti vaikuttavat kätilötyön hoitomallit? Eikö ole aika muuttaa järjestelmää, joka ei palvele perheitä parhaalla mahdollisella tavalla? Kätilötyön hoitomallit mahdollistavat laadukkaan hoidonärkevin kustannuksin. Ne tukevat yhdenvertaista, tasa-arvoista, ihmiskeskeistä ja kunioittavaa hoitoa – kaikille, kaikkialla.

Päivi Oinonen
Kätilöliiton puheenjohtaja

Transitioning to midwifery models of care: global position paper (WHO 2024):
www.who.int/publications/i/item/9789240098268